

Zitierhinweis

Pešek, Jiří : recension de : Ondřej Daniel / Tomáš Kavka / Jakub Machek (eds.), Popular Culture and Subcultures of Czech Post-Socialism. Listening to the Wind of Change, Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2016, dans : Český časopis historický, 2018, 2, p. 618, DOI: 10.15463/rec.1737014496

český časopis historický

copyright

Dieser Beitrag kann vom Nutzer zu eigenen nicht-kommerziellen Zwecken heruntergeladen und/oder ausgedruckt werden. Darüber hinausgehende Nutzungen sind ohne weitere Genehmigung der Rechteinhaber nur im Rahmen der gesetzlichen Schrankenbestimmungen (§§ 44a-63a UrhG) zulässig.

Publikace je nepostradatelným průvodcem každého čtenáře Škvoreckého nejlepších prací, nejen *Zbabělci*, ale i jazzových povídek, mj. i proto, že sám Koura na Škvoreckého v práci průběžně odkazuje. Jeho dílo splňuje všechny podmínky kvalitního odborného textu, je prezentací výsledku obsáhlého výzkumu založeného na pramenech různé provenience včetně rozhovorů s pamětníky, s bohatými odkazy a stejně rozsáhlým seznam literatury, ilustračním materiálem i kvalitním rejstříkem umožňujícím rychlou orientaci. Nadto je ale práce také dobře a citlivě napsaná s vědomím skutečnosti, která dnes uniká řadě autorů: v historické práci nemá chybět příběh. Kourova kniha je prostě příkladným dílem, které si nepřečte jen omezený okruh odborníků, ale také široký okruh zájemců o českou historii poloviny dvacátého století, především její kulturně politické dimenzi. Přes značný rozsah, téměř devět set stran textu, by se kniha měla stát povinnou četbou studentů historie bez ohledu na jejich zaměření.

Josef Opatrný

Tomáš KAVKA – Jakub MACHEK –
Ondřej DANIEL (eds.)

***Popular Culture and Subcultures
of Czech Post-Socialism. Listening
to the Wind of Change***

Newcastle upon Tyne, Cambridge
Scholars Publishing 2016, 210 s.,
ISBN 978-1-4438-1701-1.

Sborník doktorandských a postdoktorandských studií k tématu populární kultury a vybraných subkultur v postkomunistickém Československu a v České republice v devadesátých letech 20. a na počátku 21. století se soustřeďuje k otázkám posunu (a setrvávání) kulturní hegemonie jako

báze pro společenskou interpretaci světa. Hegemonie je tu v návaznosti na Antonia Gramsciho chápána jako proces vytváření, udržování a reprodukce autoritativních mínění – ideologií a praktik. Publikace nabízí osm interdisciplinárních studií s těžištěm v oborech sociální a kulturní historie, literatura, sociologie, mediální vědy a antropologie, které se snaží z rozdílných úhlů pohledu vytipovat a analyzovat stav a proměny specifických kulturních a subkulturních prostředí.

Úvodní studie podává zasvěcený přehled literatury k proměnám české porevoluční politiky, ekonomiky, ale i řady oblastí komunikace a kultury. Následují příspěvky o dětské literatuře a komiksech, o erotice, nuditě až „politické pornografii“, o genderové a sexuální proměně populárních představ o ženách, ale také o inscenaci Rusů, Slováků a Němců jako „nepřátel“ českého lidu, dále o obrazu USA v postsocialistické literatuře pro české turisty, o znovu oživené oblíbenosti starých socialistických televizních pořadů, o subkulturách ve vztahu k násilí a o skinhedech v jejich sebeinscenaci „ochránců tradičních hodnot“.

Studie samozřejmě cenným způsobem naznačují řadu trendů (vývojových i cíleně odmítajících změny) v jen dílem ochotně se proměňující porevoluční společnosti a její kultuře. Pracuje se tu ale s řadou apriorních představ a namnoze se v příspěvcích setkáváme spíše se shrnutími žurnalistické publicistiky než s výzkumy *sensu stricto*. Kniha bohužel nemá žádné shrnutí výsledků těchto v jednotlivostech nejednou zajímavých, ale silně disparátních příspěvků. Je vybavena bibliografií, soupisem autorů a rejstříkem.

Jiří Pešek